

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILISTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detailed Course Syllabus

Academic year:

2024/2025

Semester:

Summer semester

Study Program:

Sestrinstvo (I) (elective)
Komunikologija -
Interkulturalna komunikacija
i novinarstvo (R) (elective)
Povijest (R) (elective)
Sestrinstvo (R) (elective)

Year of study:

4

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Nacionalna kultura u europskom kontekstu**Abbreviation:** POVD241**ECTS:** 5**Code:** 135478**Prerequisites:** No*Total Course Workload***Teaching Mode****Total Hours**

Lecture

15

Seminar

30

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

*Course Holder***Name and Surname:** Pavešković Antun**Academic Degree:****Professional Title:** naslovni docent**Contact E-mail:**antun.paveskovic@unicath.hr**Telephone:****Office Hours:** According to the published schedule*Course Assistant*

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description	<p>Nizom odabranih primjera pokazati što je to karakteristično za hrvatski kulturni identitet, kao i za njegovo europstvo. Interpretirati Hrvatsku, na razmeđi svjetova, kao izvjesnost trajno suočenu s raznorodnim, nerijetko i suprotnim kulturnim utjecajima. Evidentirati ono što ju je održalo kao etničku cjelinu: svijest o pripadnosti jednome kolektivu, o zajedničkom kulturnom naslijeđu te trajno sjećanje na srednjovjekovnu državnost kao svojevrsnu utopijsku nostalgiju koja je kompenzirala nedostatak državne samostalnosti. Prostudirati glavne smjernice i inačice te svijesti. Prikazati Hrvatsku kao paradigmu maloga naroda koji na rubu Europe, ali na geopolitički osjetljivu prostoru, uspijeva opstati zahvaljujući legitimacijskim praksama kulturne proizvodnje, osobito zanimljive u raznim naracijskolegitimacijskim zahvatima fikcijske, ideologijske, znanstvenopovijesne naravi. Prikazati na jednoj strani nacionalno ekskluzivističke kulturne koncepte, kao rezultat zebnje pred sredobježnim prijetnjama i drugu krajnost, nadnacionalne kulturne i ideologijske koncepcije kao svojevrsan odgovor na vlastite skućene društvene prilike. Prikazati one kulturne fenomene kojima smo dali ravnopravan prinos europskoj kulturi, s osobitim naglaskom na činjenicu da je hrvatska kultura ne samo dio širega kulturnoga sklopa nego da je njezin identitet ujedno i identitet europskog kulturnog modela.</p>
Educational Outcomes	<p>1. Interpretirati i razložiti specifične historiografske pojmove iz hrvatske, europske i svjetske povijesti koji su izravno i neizravno utjecali na formiranje hrvatskog identiteta. 2. Vrednovati i tumačiti povijesne procese koji na razini kulturne prezentacije formiraju hrvatski identitet. 3. Razložiti hijerarhiju povijesnih čimbenika i razjasniti kauzalnost povijesnih procesa koji od srednjovjekovlja do vremena modernog globalizma dinamičkim mijenama formiraju hrvatski identitet. 4. Osposobiti polaznike da probleme identiteta shvate multidisciplinarno. 5. Kritički analizirati i interpretirati odabranu znanstvenu i stručnu literaturu. 6. Napisati jasan i strukturiran pismeni rad. 7. Prezentirati jasno i strukturirano složeno usmeno izlaganje. 8. Voditi argumentirane rasprave te postavljati poticajna pitanja za raspravu. 9. Primijeniti suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije i vještine komuniciranja. 10. Koristiti i primijeniti stečene vještine za nastavak studija, samostalan rad i druge oblike stručnog usavršavanja u kontekstu cjeloživotnog učenja. 11. Pridržavati se etičkih načela u radu i vrednovanju društvenih okolnosti i povijesnih spoznaja.</p>
<i>Textbooks and Materials</i>	
Required	<p>Gross-A. Szabo, Prema hrvatskom građanskom društvu, Zagreb, 1992. (izbor poglavlja po dogovoru s nastavnikom); Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, sv. IV, Zagreb 2009. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom); Grupa autora: Istra u hrvatskoj književnosti i kulturi, HAZU, 2022., (za svakog slušača pojedinačno – jedno poglavlje u dogovoru s nastavnikom); M. Gross, Suvremena historiografija, Zagreb 1996. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom); John Burrow, Povijest povijesti. Epovi, kronike, romanse i ispitivanja od Herodota i Tukidida do dvadesetog stoljeća, Zagreb 2010. (izbor poglavlja po dogovoru s nastavnikom); Hrvatski identitet. Zbornik, Zagreb 2011. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom).</p>

Supplementary

Seton-Watson, Nacije i države, Zagreb 1980.; R. Hackson – J. R. Lampe, Balkan Economic History 1550-1950, Bloomington, 1982.; I. Banac, Nacionalno pitanje u Jugoslaviji, Zagreb 1988.; J. P. Taylor, Habsburška monarhija 1809-1918. godine, Zagreb 1990.; Lj. Boban, Hrvatske granice 1918-1993., Zagreb, 1995.; T. Berend – G. Ránki, Evropska periferija i industrijalizacija 1780.-1914., Zagreb, 1996.; H. Kissinger, Diplomacija, Zagreb 1999.; H. Haselsteiner, Ogleđi o modernizaciji u Srednjoj Europi, Zagreb, 1997.; H. Matković, Povijest Jugoslavije. Hrvatski pogled, Zagreb 1998.; E. Hobsbawn, Nacije i nacionalizam, Zagreb, 1993.; I. Karaman, Hrvatska na pragu modernizacije, Zagreb, 2000.; N. Stančić, Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2002.; J. Županov, Od komunističkog pakla do divljeg kapitalizma, Zagreb, 2002.; V. Katunarić, Sporna zajednica: novije teorije o naciji i nacionalizmu, Zagreb, 2003.; P. Burke, Očevid. Upotreba slike kao povijesnog dokaza, Zagreb, 2003.; P. Connerton, Kako se društva sjećaju, Zagreb 2004.; D. Roksandić (ur.), Uvod u komparativnu historiju, Zagreb 2004.; M. Hroch, Društveni preduvjeti nacionalnih preporoda u Europi, Zagreb, 2006.; P. Korunić, Rasprava o izgradnji moderne hrvatske nacije: Nacija i nacionalni identitet, Slavonski Brod, 2006.; Kulturni stereotipi. Koncepti identiteta u srednjoeuropskim književnostima, ur. Oraić-Tolić, Dubravka et al., Zagreb, 2006.; Hobsbawn, Doba extrema, Zagreb, 2008.; I. Goldstein, Hrvatska 1918-2008., Zagreb, 2008.; I. Banac, Hrvati i Crkva. Kratka povijest hrvatskog katoličanstva u modernosti, Sarajevo-Zagreb, 2013.; D. Diner, Razumjeti stoljeće, Općepovijesno razmišljanje. Zagreb 2013.

(NAPOMENA: Popis literature nije gotov, a ovisit će o dogovoru s nastavnikom sukladno odabranoj temi seminarskog rada.)

Examination and Grading

To Be Passed DA	Exclusively Continuous Assessment NE	Included in Average Grade DA
Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada; 3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.	
Examination Manner	Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: dovoljan (2) – 50-64,9% dobar (3) – 65-79,9% vrlo dobar (4) – 80-89,9% izvrstan (5) – 90% i više Način stjecanja ocjene: a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene seminarske obveze – 25% 1. kolokvij – 25% 2. kolokvij – 20% b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita) usmeni ispit – 30%	

Grading Manner

1. Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni);
2. Završni ispit (usmeni).

Detailed Overview of Grading within ECTS

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarsko izlaganje	0.95	25
Kolokvij-međuispit	0.95	25
Kolokvij-međuispit	0.76	20
Ukupno tijekom nastave	3.86	70
Završni ispit	1.14	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	5	100

IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE

[Predavanja]

#	Topic
1	Problem identiteta uopće. Specifikum nacionalnog identiteta.
2	Specifikum europskog identiteta. Tzv. kozmopolitska Europa
3	Hrvatska književnost kao samolegitimacijska praksa.
4	Hrvatska književnost u europskom kontekstu.
5	Dubrovnik kao jedno od ishodišta nacionalnog identiteta. Dubrovnik kao paradigma urbaniteta te kao središte jakog lokalnog identiteta i istodobno pripadnosti svijetu.
6	Problem nacionalnog i nacionalističkog u odnosu spram globalnog.
7	Problem hrvatskog situiranja u europski kontekst: dvostrukost samoosjećaja – imperativ pripadnosti Europi kao simptom kolektivne frustracije rubnošću.
8	Hrvatski udio u europskoj kulturi.
9	Hrvatsko kulturno srednjovjekovlje. Srednjovjekovne književno-retoričke prakse.
10	Hrvatski udio u humanizmu, reformaciji i protureformaciji
11	Hrvatski udio u svjetskoj ekonomskoj misli s posebnim osvrtom na Benka Kotruglija.
12	Nadnacionalne utopije, s posebnim osvrtom na J. Križanića i dubrovački barokni slavizam te jugoslavenstvo kao izvorno hrvatsku ideju.
13	Hrvatsko jezično pitanje
14	Eksluzivističke nacionalne koncepcije: Ivo Pilar, Ante Starčević.
15	Katolička crkva u hrvatskoj povijesti i suvremenosti.

[Seminari]

#	Topic
---	-------

1	Hrvatska znanstvena baština.
2	Hrvatsko srednjovjekovlje.
3	Hrvatski latinitet.
4	Hrvatski prilog reformaciji i udio u protureformaciji.
5	Biti Hrvatom – definicije i dvojbe oko nacionalnog.
6	Srednjovjekovna književnost i retorika: Bašćanska ploča kao književno djelo.
7	Hrvatska historiografija, s posebnim osvrtom na Ivana Luciusa kao začetnika i Stjepana Antoljaka kao auktora suvremene sinteze.
8	Politička misao Starčevića i Strossamyera.
9	Dubrovnik – nasljeđe i mjesto u kolektivnoj svijesti.
10	Ozaljski kulturni krug.
11	Hrvatsko jezično pitanje i mediji pismenosti.
12	Crkva u Hrvata, kulturna uloga.
13	Kompleks Jugoslavenstva.
14	Što je Hrvatima Europa?
15	Krleža kao pokušaj sinteze.